

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁR
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétévi és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 199. szám. Nagyvárad. Szombat, 1914 augusztus 29.

Ujabb győzelmek.

Ismét a magyar vitézséget dicsérik az újabb hírek. Az orosz harctéren lefolyt három napos véres csatában, melyben oly kiváló szerep jutott a honvédeknek, egy orosz tábornok is elesett. Most jön a híradás, hogy ezt a tábornokot egy honvédbaka szurta le szuronyával.

Tudvalevő dolog az, hogy a tábornokok nagyobb seregtesteket, legalább dandárt vezényelnek s így csatákban nem szokás velük az első sorban találkozni. El lehet képzelni, milyen lehetett ez a szuronyroham, melyben egy közhonvéd a szuronyával egy ellenséges tábornokig jutott. Hogyan gázolták ott le honvédeink az orosz ezredeket, hogyan rohantak minden poklonon keresztül.

1849-ben a segesvári csatán

is elesett egy orosz tábornok: Skaryatin. De ezt az ágyugolyó találta el s az ágyut állítólag maga Bem apó irányította. Az, hogy szuronyroham közben a gyalogság a tábornokokig rohanjon és azok között is pusztá fegyverrel dolgozzon: példátlan a modern háborúk történetében. A magyar honvéd ezt is megtudta cselekedni.

A világsajtó alig ér rá kellőleg méltatni a mi kraszniki győzelmünket. A németek folytatják a nemes versenyt s ismét egy óriási diadalt irtak be a történelembe. A franciákra egyre gyorsabban közeledik a kikerülhetetlen végzet.

*

Tudósítóink a következőket jelentik:

Az orosz harctérről.

Magyar honvédbaka leszurt egy orosz tábornokot.

Budapest, aug. 28. (Saját tud.) **A M. T. i.-nak jelentik Lembergől, hogy egy magyar honvédbaka leszurta Vannovszky orosz generálisát.**

Az elesett orosz tábornok temetése.

Lemberg, aug. 28. Ma temették itt Vannovszky Szergiusz orosz tábornokot, aki fogásunkba esett és sebeibe belehalt. A tábornokot a Janove-temetőben helyezték örök nyugalomra.

Lelőtt orosz aviatikusok.

Budapest, aug. 28. Lyeck város közelében egy orosz repülőgépet lelőttek a gyalogos katonák. A repülőgép a város felett cir-

kált, bombákat is dobáltak belőle, de a bombák nem tettek kárt. A magasan keringő gépet célbavette a gyalogság és a golyózápor valósággal megbénította a pilótákat, a monoplán egyik szárnya eltört és a gép lezuhant egy közeli erdőben. Nyomban lovaság rohant oda és megkereste a gépet, amelyben élettelenül hevert két orosz tiszt. Az egyiket a golyók ölték meg, a másik zuhanás következtében halt meg.

Győzelmesen támadjuk az oroszokat.

Bécs, aug. 28. (Hivatalos távirat.) A főhadiszállásról jelentik: **Szerda óta harcok vannak folyamatban a mi csapataink és az orosz hadsereg között. Ezen harcok ez idő szerint a Visztula és a Dnyeper kö-**

zött fekvő területen folynak. Bal-szárnyunk erős támadásba lépett, s győzelmesen vonul előre.

Oroszország ellen!

Ausztria-Magyarország és Németország közös akciója.

Harcok az ukrainai határon.

Az orosz hadjárat legelején az oroszok meglehetősen kimélték Galícia nyugati határait. Nem igen merészkedtek oda, e helyett Kelet-Galiciát és még inkább Bukovinát nyugtalanították abban a hiszemben, hogy az osztrák-lengyel keleti határ kevésbé van megerősítve a nyugat-galíciai vonalnál és hogy ott könnyen győzelmet vehetnek. Az orosz támadások nyilvánvaló főcélja az volt, hogy bevonuljanak Bukovina székvárosába, a határhoz meglehetősen közel eső Cernovitzba. Ha az oroszoknak sikerült volna Cernovitzba bevonulniuk, akkor ennek valóban nagy preszizshatása lett volna, bár hadászati szempontból akkor is lényegtelen lett volna ez a pillanatnyi orosz térfoglalás. De az erkölesi siker nagy lett volna és annak hatása nem marad el a kényes politikai hangulatu Ukrajnában és Besszarábiában, 'e két, az orosz kormányzattal főként elégedetlen orosz tartományokban. De főként nagy hatása lett volna ennek Romániában.

Am amit az oroszok tudtak, azt tudtuk mi is. Jól értettük, hogy Oknától Novossziclicáig körülbelül hatvan kilométeres sávban, pontosan a Dnyesztertől a Pruthig mért háborgattak minket a kozák csapatok. Életbevágóan fontos volt számunkra, hogy az oroszokat a háboru első pillanatától fogva távoltarsuk a monarchia területétől. Minden összeütközésnek az ellenséges orosz területen kellett megtörténnie és ez így is történt. Bár azon a határszélen nincsenek erődítményeink, mégis bámulatos módon vezetett csapatainknak sikerült nemcsak az orosz támadást visszaverni, hanem a támadókat úgyve ötven kilométernyi területen Oroszországba behataloni. A Bukovinát védelmező csapattesteink már Kamenek Podolskánál, tehát mélyen Orosz-Ukrajnában vannak.

Az orosz támadás tehát csak azt a célt érte el, hogy erről a határszélről is újabb offenzív osztrák-magyar sereg vonult Orosz-

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

ország testébe. Az a két diadalmas seregünk, amelynek egyike a Lysa-gorai győzelem után Radom másika a példátlanul szép kraszniki diadal után Lublin felé haladt, szintén úgy kezdte meg vonulását, hogy a határszéleken zavargó orosz csapatokat viszaszorította. Mindegyik offenzív seregünk úgy alakította útját, hogy előbb az orosz portyázásokat verte szét. Így volt Galícia fölött és így lesz a bukovinai határszélén is. A vakmerő orosz támadás, amely a bukovinai lakosságot nyugtalanítani akarta, egy újabb offenzív csapatot vont ki a monarchia seregeiből és bizonyosra lehet venni, hogy ennek az Oroszország testébe immár harmadikként felfejlődő osztrák-magyar csapatnak éppen olyan fényes és döntő sikerei lesznek, mint voltak a középső seregnek Kraszniknál.

Részletek a novosielicai ütközetből.

3000 orosz halott.

Budapest, aug. 28. A Pester Lloyd harctéri tudósítója most részleteket közöl a novosielicai harcokról. Az érdekes leírás szerint a csata sokkal nagyobb volt, mint eredetileg gondolták. **Az elkeseredett harc tizenhárom óráig tartott,** az ellenség száma közel 20.000 főnyi volt. A mi, legnagyobb részét népfelkelőkből álló csapataink visszavetették az ellenséget, 3000 orosz halott és sebesült maradt a csatatéren, 800 orosz katonát foglyul ejtettünk.

A foglyok elbeszéltek, hogy az orosz rendőrök kancsukával kényszerítik a hadköteleseket, hogy a hareba vonuljanak. Elmondták azt is, hogy **Oroszországban mindenütt gázzlobogók vannak kitűzve.** Azt híresztelték el, hogy az osztrákok megölték az anyacárnót, ezért kellett bosszualló hadjáratot indítani ellenük.

Osztrák közigazgatás a megszállott orosz területen.

Bécs, aug. 28. (Saját tud.) A csapataink által megszállott orosz-lengyel területen bevezették az osztrák közigazgatást. Ugy a postai, mint a vasúti forgalomban osztrák hivatalnokok intézkednek. Az orosz vasutak nyomtávolságát már átalakították, úgy hogy a mi waggonjaink és mozdonyaink akadálytalanul közlekednek és a vasúti menetjegyeken ez a felírás olvasható: K. k. österreichische Staatsbahnen.

Bécs, aug. 28. Hír szerint még e hét folyamán tíz magasabb rangú miniszteri tisztviselő — és pedig a kereskedelmi és pénzügyminiszteriumoknak két-két hivatalnoka és három belügyminiszteriumi tisztviselő — egy honvédelmi miniszteriumi tanácsos vezetésével Orosz-Lengyelországba utazik, hogy a csapatainktól megszállott területeken átvegyék a közigazgatást. A leMBERGI helytartóság rendelkezésére fogja bocsítani a hivatalnokoknak a szükséges személyzetet.

Egy altábornagy hősi halála.

Troppau, aug. 27. A „Troppauer Zeitung” jelentése szerint a legutóbbi napokban az északi harctéren a troppau-i 10. gyalogdandár parancsnoka Kutschera Richárd altábornagy hősi halált halt.

Az odesszai zendülés.

Konstanza, aug. 27.

Odesszából táviratozzák Konstanzába, hogy a város lángokban áll. A lakosság eszeveszetten menekül. A tűz az erődívenyekben ütött ki s föltartóztathatatlanul terjed. (N. T. H.)

Szófia, aug. 27. Az „Urto” odesszai tudósítója jelenti: Reggel lázadó munkások

megtámadták az eleségraktárak őrségeit. Az erődívenyből katonaságot vezényeltek ki ellenük, a legénység azonban megtagadta az engedelmisséget és nem lőtt a népre. A tömeg feltörte a raktárakat, majd pusztítva és rombolva az erődívenyekbe hatolt. Egyszerre óriási dördülés hallatszott és a nyugati erődíveny falai összeomlottak. A zendülők légböröpítették a löportornyot. Az erődíveny falain a robbanás mindenütt óriási károkat okozott és az emberek, különösen katonák százait ölte meg. Közvetlenül az erődívenyek mellett benzín és petróleum-raktárak állottak, a bennük főlhalmozott készlet iszonyu robajjal verte szét a falakat és csakhamar lángfolyam hömpölygött a város felé.

Könnyű szél is segítette a lángok terjedését. A tűz lokalizálására gondolni sem

lehet. Mindenki rémülten menekült. Időközönként kisebb-nagyobb robbanások ismétlődtek: kisebb löpor-depókhoz ért a tűz. A szerencsétlenség következményei beláthatatlanok.

Odesszában győztek a forradalmárok.

A. M. T. I.-nak jelentik Bukarestből: Odesszában győztek a forradalmárok. Az orosz katonaság tisztjeit lemészárolta és csatlakozott a forradalmárokhoz és Odessza város rendőrkapitányát és a csendőrparancsnokát megölte. Panteleimon orosz cirkáló bombázza Odesszát.

A német-francia harctérről.

Óriási német győzelem Manbeugenél.

Berlin, aug. 28. (Hivatalos távirat.) A Wolff-ügynökség jelenti a nagy főhadiszállásról:

A nyugati német hadsereg a felvonulás befejezését követő kilencedik napon folyamatos győzelmes harcok után a Cambraytól a délnyugati Vogézekig terjedő francia területre hatolt be. Az ellenséget mindenütt megverték és azok teljesen visszavonultak. Az elesettek, foglyok és az elvesztett győzelmi jelvények nagy számát a csatatér óriási kiterjedésénél fogva megközelítőleg sem lehet megállapítani, mert a legnagyobb része át nem tekinthető erdőség és hegyes vidék, Kluck tábornok csapatai **az angol csapatokat Manbeugenél visszaverték** és Manbeugetól délnyugatra, miután körülvárták, újlag megtámadták.

Bülow tábornoknak és Housen báró tábornoknak csapatai mintegy **nyolc francia és belga hadtestet vertek meg.** A Sambre, Namur és a Maas között több napig tartó harc és Manbeugot oldalra hagyva üldözik őket. **Két napi ostrom után Namur elesett.** Manbeug ostromát megkezdték.

Albert württembergi herceg csapatai a megvert ellenséget a Szemoyntól üldözték és átlépték a Maast.

A német trónörökös csapatai elfoglalták az ellenségnek Longvy előtt megerősített állását s visszaverték egy Verdun felőli erős támadását és a Maas felé haladtak. Longvy elesett. A bajor trónörökös csapatait üldözés közben Lotharingiánál újabb ellenséges haderők a Naucy és a déli irányban levő állásaikból megtámadták, de visszaverték.

Höringen tábornok csapatai a Vogézekben dél felé folytatják az ellenség üldözését. **Elszászból kitakarodott az ellenség.**

Antwerpenből tegnap és tegnapelőtt négy belga hadosztály a Brüsszel irányában levő összekötő csapatainkat megtámadták. Az Antwerpen elzárására hátramaradt haderő megverte ezeket a csapatokat, számos foglyot ejtett és ágyút zsákmányt.

A belga lakosság majdnem mindenütt részt vett a harcokban, amiért is a legszigorubb intézkedések történtek a franktieurbandák garázdálkodásainak elnyomására. A határvonalak biztosítását eddig a hadseregekre bízták; minthogy azonban az erre a célra visszahagyott haderők a további harcokban való részvételre szükségesek, Ófelsége elren-

delte a népfelkelés mozgósítását a hadtápvonalak biztosítására és Belgium sakkbantartására a népfelkelést fogják felhasználni. Ezt a német közigazgatás alatt álló országot a hadsereg szükségleteinek fedezésére mindenképpen kihasználják, hogy a hazát felmentsék a nagy költségek alól. Stein főhadiszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az angolok veszteségei.

Hága, aug. 28. (Franch tábornok jelentése.) Az angol alsóházban Asquith miniszterelnök kijelentette, hogy a French tábornok vezetése alatt álló angol sereg visszavonulása új hadállásokba sikerült, de nem jelentéktelen veszteségek árán. Az angol csapatok nagy szorultságban voltak de ki tudták vágni magukat a németek közül. E pillanatban minden egyéb közlést feleslegesnek tart, amellet, amit French tábornok nyilatkozata közül, hogy az angol csapatok szelleme kitűnő. Veszteségünk több kétezer ember. (Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Uj parancsnoka van Párisnak.

Páris, aug. 28. A Havas-ügynökség jelenti: Galieni tábornokot nevezték ki Michel tábornok helyébe Páris katonai kormányzójává. Az utóbbi esodálatos önmegtagadásával maga kérte, hogy Galieni tábornok parancsnoksága alá helyezték.

A hivatalos lap holnap rendeletet tesz közzé, amely ideiglenesen megengedi, hogy a háboru tartama alatt tiszteket korukra való tekintet nélkül elő lehet léptetni.

Ötszázötven millió hadisarc.

Berlin, aug. 28. A Lokalanzeigerhez a német főhadiszállásról érkezett levél szerint Lüttich ötvenmillió és Brüsszel ötszázmillió frankot tartozik aranyban fizetni szeptember 1-ig hadikárpótlás fejében. Ugyanebben a levélben arról is értesítik a nevezett lapot, hogy Namur bombázásánál osztrák-magyar mozsarakat is használtak.

Ausztria és Magyarország ezerkilós taracklövegei.

Bécs, aug. 28. Jól értesült helyről a következőket közlik a „N. Fr. Pr.”-vel: Azokkal a híresztelésekkel szemben, hogy állítólag német birodalmon kívül egyetlenegy más állam sem rendelkezik 42 centiméternyi kaliberű ágyúkkal, — megállapítható, hogy Pilsenben már 1910. évi júliusban kielégítő kísérleteket folytattak a 42 centiméteres tarackokkal s a kiváló eredmények alapján több ilyen tarackot fel is állítottak a pilseni lőtéren. Ezek a tarackok 1000 kilogramm súlyu lövedéket 15 kilométer távolságra vetnek magukból.

A németek elpusztítottak egy községet.

Strassburg, aug. 28. Dalheim község lakói orvul megtámadták a német katonákat. A katonaság erre büntetésül teljesen elpusztította a falut.

A francia gyarmati csapatok súlyos veresége.

Berlin, aug. 28. A „Berliner Lokalanzeiger” jelenti: Köztudomásu, hogy a francia hadsereg megerősítésére nagyszámu csapatokat hoztak Franciaország afrikai gyarmatairól. Az elmúlt napokban már ideérkezett a hire a francia gyarmatesapatok első vereségének. Most Verenzhausenből jelentik, hogy három zászlóalj afrikai vadász támadást intézett egy német hadosztály ellen. Az

afrikai négerök nagy bátorsággal küzdöttek, de támadásuk mégis azzal végződött, hogy csapatukat a német hadosztály majdnem az utolsó szál emberig megsemmisítette.

Vilmos császár beszéde a főhadiszálláson.

Berlin, aug. 28. (Saj. tud.) A Dortmuth Trenconia jelenti a M. T. I.-nak: Vilmos császár a főhadiszálláson egy lelkesítő beszédet intézett a katonasághoz, melyben többek közt a következőket mondta: Bajtársak! Veletek örvendek a gyönyörű győzelmünkkel. Ezt a győzelmet régi Istenünknek köszönhetjük, ki nem fog bennünket elhagyni, mikor szent és igazságos ügyért küzdünk! Bizzunk Istenünkben! Győzni akarunk, győznünk kell!

Harc a tengeren és a tengeren túl.

Kanadai segítség Angliának.

Kopenhága, aug. 28. Egy itteni angol konzulhoz Kanadából érkezett magánlevél közli, hogy Kanada segítségül az anyaországnak 50.000 embert, továbbá 50 millió dollárt, egymillió zsák búzát és egy orvószakkal és betegápolókkal felszerelt kórházhajót küld.

Az Egyesült-Államok Kanada részvétele ellen.

Kopenhága, aug. 28. A „Politiken” Newyorkból kábeltelegrammot közöl, mely szerint az ottani mértékadó lapok kijelentik, hogy az Egyesült-Államok amerikai területeknek, mint Kanadának, az európai háboruban való részvételét nem engedheti meg, mert ez ellenkezne Monroe elmélettel.

Egy német cirkáló hőstette.

Budapest, aug. 28. (Saját tud.) A Zeits. bécsi lap írja: A Newyorki Ewingpost-e hó tizedikéről keletve jelenti, hogy a Bahama sziget-csoportnál négy angol és francia cirkáló megtámadott egy német cirkalót, mely cirkáló az ellenséges cirkalók közül egyet elsüllyesztett.

Pápválasztás előtt. Honnan Származtak a pápák.

Már csak néhány nap választ el bennünket a pápválasztás megkezdésétől. A világsajtó különösen az olasz lapok nyomán különféle kombinációkba bocsájtja a jövő pápa személyére nézve. Tekintettel arra a körülményre, hogy a pápválasztó biboros kollegiumban ma a nem olasz kardinálisok száma csak eggyel kevesebb az olaszokénál, több helyen lehetnek tartják azt is, hogy az új pápa nem olasz lesz és ebben az esetben a hollandiai Van Rossum bibornokban látják a jövő pápát.

Ha a 31-én megnyíló és előreláthatólag rövid tartamu konkláve választása tényleg így esne ki, akkor majdnem négy évszázados hagyomány dőlné meg. Az utolsó pápa ugyanis, aki nem olasz származású volt VI. Hadrián, a hatalmas V. Károly császárnak egykori nevelője, aki császári kegyura hatásos segítségével jutott a pápai székre. Azóta nem volt Itálián kívül született pápa.

Lefoglalt magyar gőzös.

Budapest, aug. 28. (Saját tud.) A M. T. I.-nak jelentik Fiuméből, hogy a franciák a „Tibor” nevű magyar gőzöst Bordeaux-ban lefoglalták.

Elsüllyedt angol torpedóuzó.

Budapest, aug. 28. (Saját tud.) A M. T. I.-nak jelentik Amsterdamból: A Cyndendye nevű holland kereskedelmi hajó az északi tengeren összeütközött Bulfinelli nevű angol torpedóuzóval, mely azonnal elsüllyedt.

Levegőbe röpitett hid.

Szofia, aug. 28. A Dnevnik szerint a nagy vasuti hidat Negotin és Zajecsar között a levegőbe röpitették. Ezen a hidon szállították eddig a szerb hadsereg számára Oroszországból a szükségleteket.

A Monarchia és Olaszország között a viszony kitünő.

Budapest, aug. 28. (Saját tud.) Rómából jelentik a M. T. I.-nak: A „Petit Parisien” híreszteléseivel szemben a Stefani ügynökség megállapítja, hogy a Monarchia és Olaszország között a viszony kitünő.

Általában véve is az itáliai származású elem a tulnyomó az eddigi pápák között. A hivatalos pápakatalógus 258 pápát ismer, azonban más számítások szerint 264 lett volna a pápák száma. Az eltérésnek az oka a népvándorlások ideje, amikor a zavaros időkben nem vezették pontosan a pápakatalógusokat. Egy olasz tudós szerint a 264 pápát véve alapul, 209 volt közöttük az olaszországi származású. Utánuk sorrendben jön 17 francia, 14 görög, 8 siriai, 5 német, 3 spanyol, 3 afrikai, 2 dalmát, 1—1 portugál, angol és holland. A 209 olaszországi közül azonban a legnagyobb valószínűség szerint a kereszténység első századaiban sok tényleg nem olasz, illetve római származású volt, hanem a római birodalom valamelyik részéből jött.

X. Pius pápa tudvalavóleg a velencei tartományból származott. Érdekes, hogy a kilences szám, amelyik az elhunyt pápa életében olyan jelentős szerepet játszott (9 évig volt káplán, 9 évig plebános, 9 évig kanonok, 9 évig püspök, 9 évig patriarcha) abban is megnyilvánul, hogy X. Pius a

kilencedik volt a pápák sorában, aki a velencei tartományból származott. Az első velencei származású pápa I. Pius volt, aki a II. században uralkodott.

Némuljon el a hegedű . . .

*

Északon és délen dörögnek az ágyuk. Európa csaknem minden pályaudvarán sebesülteket szállító vonatok robognak keresztül. A hangulat bár különösen nálunk igen lelkes, mégis Németország nem találta méltónak, hogy ebben a kritikus időben, mikor legjobbjai a harctéren küzdenek a hazáért, odahaza zene mellett mulassanak az otthon maradtak.

Németország beszüntette a zajos mulatságokat. Ez a felfogás nálunk is teremtett tábor magának.

Két nappal ezelőtt egy előkelő tisztviselő mozgalmat indított, hogy Nagyváradon a kávéházakban szüntessék meg a zenét, szüntessék be a mozi előadásokat és egyáltalán ne adjon engedélyt a rendőrhatalóság remmiféle zajos mulatságra.

A mozgalomnak nagyon sok hive akadt, különösen azok közül, akik nem járnak kávéházakba. A mozgalmat vezető tisztviselő hangulatos felszólító levélben fordult a város társadalmához, hogy célját elérje. Aláírásokat akart gyűjteni és ezekkel egyetemben akarta a fentiekre kérni a rendőrhatalóságot.

A mozgalomról azonban tudomást szerzett Hlatky Endre főispán is, aki informáltatta magát az egész dologról. A főispán helyesnek találta ugyan az eszmét, de nem tartotta célszerűnek.

Nagyváradon tudvalevőleg nagyon sok család él a mulatságokból, szórakoztatásokból. Ezek tehát mind kenyér nélkül maradnának a háboru tartama alatt. Az így megélhetési alap nélkül maradt családok eltartásáról a városnak kellene gondoskodni.

De nem volna célszerű a zenék és mulatságok beszüntetése azért sem, mert kellemtelen hatást gyakorolna a közönségre. Most, amikor javában folynak a harcok s a háboruról állandóan győzedelmeskedésről szóló jelentések érkezhettek katonáink vitézsége folytán, ha hirtelen beszüntetnék a zenét és mulatságokat, a közönségen páni szerű izgalom is vehetne erőt.

A közönség ugyanis minden dolognak jobban szereti a rosszabbik oldalát keresni és a zene beszüntetéséből arra következtetne, hogy hadseregeiket katasztrófális veszteség érhetne és ezért kellett gyászszzerű hangulatot előteremteni a hatóságoknak.

Németországban ez egész másképp áll. Ott már a háboru kezdetén beszüntették a zenét és zajos mulatságokat.

Ily formán Nagyváradon nem rendelik el a zene s mulatságok beszüntetését. A főispán kérte is az illető tisztviselőt, hogy szüntesse be a további mozgalmat, ami tegnap meg is történt.

Nagyváradon tehát nem némulnak el egyelőre a hegedűk . . .

A galíciai gránic hősei Nagyváradon.

Tizenhét honvéd sebesült. ■ Mit mondanak a tisztek és a közlegények? ■ Akcióban a Vörös-Keresztes hölgyek gárdája. Megindító jelenetek a sebesültek érkezésénél.

Délelőtt tizenegy órakor tüzesen süt le a nap a nagyvárad vasúti állomás csillogó sinpárjaira. A forró levegőben szemernyi felhő nincs, úgy hogy a hőség csaknem elviselhetetlen. De azért népes a pályaudvar. Rengeteg ember tolong a pályatesteken és mindenki loholva siet az ujonnan épített raktárak felé.

A város közönsége, az ezerszemű és ezerfülű kíváncsi tömeg megtudta, hogy délben sebesülteket hoz a debreceni vonat. A ki tehette természetesen sietett ki, nehogy lekésse ezt a ritka látványt. Tizenegy óra után már százával tolongtak a nyugvó állomás elé.

Fenn a raktár három lépcsőfok magassága perronján fehérruhás hölgyek állanak. Legtöbb hölgynek a karján vöröskeresztes jelvény van. Ők már elvégezték a tanfolyamot, felesküdték és már várják, hogy alkalmuk legyen gyakorolni a gyors segélynyújtást. Akiknek nincsen ilyen jelvényük, azok kis asztalok körül forgolódnak.

Szobalányok és inasok érkeznek, nagy megrakott kosarakat cipelnek. A kosarakban szőlő, torta, hideg felvágott, szendvics, bor, limonádé és málnaszörp. Az asztalok körül forgolódnak nők hűsítővel és betegeknek való könnü ételekkel várják a sebesülteket.

Maga ez a kép megkapóan szép. A keskeny perronon szorongó uri dámák lelkét csak ez az egyetlen gondolat járta át: *segíteni*. Mindenki arcán ott ült a sok-sok jót akarás pirja és a kezük a megindultságtól reszketve babrált a sok-sok jóféle között.

Lenn tulnyomó részben asszonyok az aggodás és bizonytalanság verejtékét törülgették homlokukról. A férjükért vagy a fiukért állnak ki győtrő kinokat. Hátha a sebesültek között lesz! Vagy, bár lenne közöttük, hogy tudjam, hogy nem halt még meg, csak megsebesült...

Közben vonatok jönnek: daloló katonákat hoznak. Vonatok mennek: nótázó vigfiukat visznek...

Tizenegy óra ötvenhét perckor végre megérkezik a debreceni vonat. Lenn is és a perronon is megélnékül a tömeg. A vörös keresztetek besietnek a hatalmas terembe a kis asztalokról pedig kis, de nagyon jól megrakott tálcák emelkednek fel. Bentről pedig megindulnak a hordágyas szanitések, a főorvos vezetésével.

Percek telnek el, míg feltűnik a legelső sebesült. A saját lábán jön egy főhadnagy, a jobb karja van felkötve. Mindenki a sapkájára néz és az egész tömeg egyszerre megállapítja:

— *Honvéd!*

A főhadnagyt Des Echerolles Kruspér Sándorné fogadja és a tömeg éljenzése között bevezeti a nyugvó állomásra. A vöröskeresztes hölgyek azonnal körülfogják, lehúzzák rula a kabátot és leszedik a véres kötést.

Fetszer Antal püspök a legelső, a ki megkérdezi:

— Hol sebesült meg főhadnagy ur?

A főhadnagynak nagyon jól esik a megszólítás és mosolyogva válaszol:

— Galiciában, a határon furta keresztül a karomat egy orosz golyó.

— De megfutamtották a muszkákat? — kérdezi tovább a püspök.

— Hetven kilométernyire kergettük vissza őket méltóságos uram!

A főhadnagy sebe különben nem súlyos. A golyó furt sebet ütött a karján és kötés váltás után nem is érzett semmi fájdalmat.

Egymásután jönnek a sebesültek most. Vannak, akik az egészségügyi katonák vállára támaszkodva sántikálnak, másokat hordágyon hoznak, legtöbbször azonban a karján sebesült és könnyen tud járni.

A teremben óriási sürgés forgás keletkezik. Minden hölgy kezeiben viszi a kötszereket és siet a saját ágy csoportjához. Minden csoportra jut egy két katona.

A régi, véres kötések pillanat alatt lekerülnek a sebekről és amerre néz az ember hófehér vatta és pólya villan. Serényen, boszorkányos ügyességgel folyik a munka. A katonák legnagyobb része mosolyog. A lőtt sebek nem nagyon fájdalmasak. Egy-egy vitéz, a ki a lábán sérült meg és a kötés nagyon rászáradt a sebre, kinosan felszisszen. De nyomban ott terem egy vigasztaló leány, a ki megsimogatja a szenvedő homlokát és gyöngéden rászól:

— Ne féljen vitéz, bekötözzük és meg fog gyógyulni hamar, nagyon hamar!

A kinek a kötését felváltották, az frissítőt és könnyű ételeket kap. Mohón isszák a pompás limonádét, a finom, erősítő tokaji aszút és a szőlőt, meg a torta és szendvics szeleteket esendesen majszolják.

A hölgyek gárdája lelkesen, gyöngéden és hivatásukat teljesen megértve segítenek a szegény, szenvedő katonákon.

Munkatársunk szóba ereszkedett a sebesült tisztekkel és közlegényekkel.

Egy főhadnagy a következőket mondta:

— Néhány nappal ezelőtt érkezünk meg Stanislauba. Röviddel ezután már tűzbe mentünk. Egy pár orosz ezred ugyanis betört a határmenti városokba azokat kellett kivernünk. *Mi, 16 ezren támadtunk meg másfél hadtest orosz katonaságot.* Gyilkos tüzeléssel fogadtak bennünket. *Hatvan ágyu okádtá ránk a tüzet, de mi azért mentünk előre és kiverjük az ellenséget megerősített hadállásaikból.* Mikor pedig egy községen vonultunk át a *ruszsofil érzelmű lakosok az ablakból ránk lövöldöztek. Kirtottuk az egész falut.*

Egy huszár zászlós:

— Nyolevanketten felderítő szolgálatra voltunk kiküldve. Kozákok és kaukázusi cserkészek támadtak ránk. Tudva azt, hogy az orosz lovasokat rend szerint gyalogosok is támogatják, leszállottunk a lovakról és egy kukoricásba húzódtunk. Aztán jöttek a kozákok meg a cserkészek! Gyönyörűen szedegettük le a lovaikról. Ők is lőttek ugyan, de lóhátról éppen nem tudnak cé-

lozni. A nyolevankét ember közül mindössze hét halt meg és huszonhárom sebesülés történt. A kozákok több mint száznegyven embert vesztek és megfutottak. Engem egy cserkész vágott meg a kardjával a csákómon keresztül!

Két nap alatt teljesen felépül.

Egy honvéd baka, csikmegyei székelgóbé:

— Jött a rusznyák osztég lütt. Csak úgy süvitett a golyó, de nem talált. Az ágyu golyójuk, a srápnéljük meg nem tud felrobbanni, mert földdel van megtöltve az istenadta. Bezzek a mieink! Harminc méter körzetben nem marad élő ember, a hol ez felrobban. *Sok millió golyót kilöttek a mig engem el tudtak találni.* Hanem visszamegyek egy hét mulva kérem! Micsoda szorulás lesz ott a rusznyák részéről!

Egy oláh atyafinak Szimo Sztojának a tarkóján ment be a a ruszoffil árulók golyója és az órán jött ki. Azt mondja nincs neki semmi baja minek kötözik, meg ragasztgatják az kobakját. Panasza közben rengeteg szendvicsot fogyasztott el.

A sebesültek egyhangulag megegyeztek abban, hogy az orosz nagyon gyáva és roppant rossz lövő katona. Haan főhadnagy elmondta, hogy az elfogott kozákok *zokogva* borultak térdre és könyörögve kegyelemért. Mikor aztán látják, hogy nem bántja őket senki, folytonosan vigyorognak.

Megható jelenet játszódott le a vonat megérkezése után. A kíváncsi tömeg közül egyszerre kivált egy fiatal asszony és sirva futott az egyik hordágyhoz. A férje feküdt hordágyon. *Róth Sándor*, a Vacuum Oel Compani cég alkalmazottja. Ő a legsúlyosabb beteg. Mikor rohamot intéztek az orosz hadállás ellen és egyszerre megszólalt a hatvan orosz ágyu a rettenetes légnyomás *behorpasztotta Róth Sándor mellkasát.* Most szívtágulása van. Ő idevaló és tekintettel súlyos állapotára, beszállították a csapatkórházba. A nyugvóállomáson a felesége ápolta a halott halvány katonát.

A tizenhét honvéd sebesültet délután 3 órakor tovább vitték Brassó felé.

(H. L.)

A Kath. Kör választmányi ülése.

A Katholikus Kör választmánya tegnap ülést tartott, a melyen dr. *Karácsonyi János* kanonok egyházi elnök elnöklelte alatt részt vettek: Fetszer Antal felszentelt püspök, dr. Vueskies Gyula egyházi alelnök, Dus László, világi elnök, Smetka L. Ödön, Frankó Endre, dr. Hoványi Gyula, Gellért László Stark Gyula, dr. Krüger Aladár, Sünger Bertalan, Szilágyi Dózsa, Schueh Károly, dr. Lestyán Endre, Justh Károly, Tóth Imre, Száhlender Károly és dr. Imrik Gusztáv titkár.

Dr. *Karácsonyi János* egyházi elnök az ülés megnyitása után megkapó szép beszédben emlékezett meg arról a súlyos veszteségről, mely a keresztény világot X. Pius pápa elhunytával érte. A keresztény világ egyház gyászából kiveszi a maga részét a Katholikus Kör is. A haláleset hírére kitűztük a gyászlobogót; alkalmas időben az elhunyt pápa emlékezetének emléknapelyt

fog szentelni a Kör s indítványozta végül az elnök, hogy a székesegyházban aug. 29-én tartandó rekviemen, melyet a megyéspüspök fog pontifikálni, a Kör tagjai testületileg vegyenek részt.

A választmány az elnök indítványait egyhangulag elfogadta.

Bejelentetett, hogy a mozgósítás alatt a Kör helyiségeit a katonaságnak ajánlotta fel s egy teljes század volt a Kath. Körben elszállásolva.

A hadba vonultak családtagjainak fölségélyezésére és a Vörös-Kereszt Egyesület céljaira a Kör gyűjtést indít tagjai közt.

Végül közölte az elnök, hogy a honvédelmi miniszter megengedte a honvédtiszteknek, hogy a Körbe rendes tagokul belépjenek. Elsőnek mindjárt maga Csanády Frigyes altábornagy lépett be, a mit a választmány lelkes örömmel vett tudomásul.

Uj tagokul felvétettek: Csanády Frigyes altábornagy, báró Gerliczy Félix, báró Podmaniczky Endre, Batz Endre, Rádai Flóris, Elekes Gyula, Keller Rezső, Bartilesz Gyula, Csukics Emil, Montag Gyula.

..HIREK

A mohácsi csata évfordulója.

Ma van 388 ik évfordulója a mohácsi gyászos csatának, melyben Magyarország elesett. A pártoskodás sodorta végveszélybe a hazát, párttűt fia nem akarták meghallani a haza segélykérő esengését s a pártos erdélyi vajda hadaival Szegeden hallgatta a török ágyuk bömbölését, melyek a halált okádták a nemzet legjobbaira. Csoda, hogy ily csapások után még él a magyar.

Ma ismét élet-halál küzdelmet viv a magyar. De mily más most ez a magyar nemzet! A veszély első pillanataiban leomlottak a válaszfalak a pártok között és a pártok emberei, kik a legádázabb küzdelmet folytatták egymás ellen, félretették párt-szemponjtjaikat s ujra egységes lett a magyar.

Ellenségeink kárörömmel látták azokat a nagy ellentéteket, melyek itt a pártokat elválasztották. Számítottak a nemzetiségek felbujtottjaira. S ime egy varázsszóra megszűnt minden ellentét s egyetlen harekiáltás tört ki az egységes nemzet kebeléből. Így megy a nemzet abba a küzdelembe, mely megtöri az „Észak rémes árnyait“, mint a főthi dal szerzője mondja.

*** Rekviem a pápáért.** Ma d. e. 9 órakor a székesegyházban ünnepies rekviem lesz az anyaszentegyház fejének, X. Pius pápának lelkiüdvéért. A gyászmisét gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök fogja bemutatni teljes segédlettel.

*** Gróf Széchényi Miklós püspök hazaérkezett.** Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök Budapestről hazaérkezett székhelyére tegnap délután. A megyés püspök, mint a Vörös-Kereszt Egyesület országos alelnöke, több napot töltött Budapesten az egyesület ügyével foglalkozva. Napokon keresztül a kórházakat látogatta, a sebesülteket vigasztalta.

*** Gyászmise Rulikovszky Kázmérért.** Hazafias kegyelettel áldozott városuk hazafias polgársága tegnap délelőtt 9 órakor, a Szent László-templomban Rulikovszky Kázmér lengyel vértanu halálának 65-ik évfordulóján tartott gyászisteni tiszteleten. A gyászmisét dr. Lestván Endre plebános szolgáltatta Gálfy Sándor hittanár és Balnár László káplán segédletével, Székely Lajos kántor pedig szép régi egyházi énekeket adott elő, végül a Himnusz, melyet vele együtt énekelt a közönség. Ott voltak: Dr. Bozóky Alajos ny. jogakadémiai igazgató, Mihályházy Kálmán ny. táblabíró, a 48-as honvédek között Konvieska Ferenc és Amigó Gyula, a függetlenségi és 48-as párt dr. Adorján Emil elnöke alatt a párt zászlójával dr. Altmann Jakab, Andriska Károly, Barabás Szilveszter, Barza József, Bodnár János, Boros János, Diósy Ferenc, Hen János, Herlicska Gyula, Kiss Dávid, Katona Mihály, Lénárt József, Máthé András, Máthé István, Mezey Dezső, Mokry János, Nagy János, Nyíry Pál, Pintér Mihály, Poszpis Géza, Puskás Károly, Povaszán József, Sztankovits József, Tamási János, Stromayer Károly, Ujfalusi Sándor és még számosan. A gyászisteni tisztelet után Mokry János és Katona Mihály megkoszorúzták a vértanu sírját. Fehér Imre városi főkertész szépen és izlésesen feldíszítette a templomban felállított katófalkot s Janousek Károlyné és több más honleány koszorút helyeztek a koporsóra.

*** Kinevezés a hadseregben.** A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy Ő Felsége 1914. évi aug. 20-án kelt legfelső elhatározásával Sántha Dezső, a nagyváradi 4. honvéd gyalogezredbeli számellenőrző tisztviselőt századossá nevezte ki.

*** A magántisztviselők érdekében.** A magántisztviselők egyesülete ezután is kéri a főnököket és alkalmazottakat, hogy a tudomásukra jutó, avagy náluk megüresedő állásokat jelentsék be az egyesület irodájában Mautner Leó főtitkárnak (Szalárdi-utca 2. félemelet.) délután 3-4 óra között. Az állás közvetítés teljesen díjtalan.

*** Károlyi Mihály hadifogoly.** Ráth Endre orsz. képviselő tegnap megérkezett Budapestre hosszú kalandos utazás után. Egyike volt 6 tudvalevőleg Károlyi kíséroeinek Amerikában. Ráth Endre elmondta, hogy már Havre-ben letartóztatták őket, s nagy nehezen engedték tovább. Végre aug. 12-én eljutottak Bordeauxba, ahol amikor tovább akartak utazni, kijelentették, hogy le vannak tartóztatva. Egy helyőrségi fogházba viték őket, ahol egy nagy teremben helyezték el. Éppen menázi kiosztáskor érték oda s ők is kaptak krumpli levest és borsó főzeléket. A francia hatóságok meglehetősen brutálisan bántak velük s Károlynak sem engedték meg, hogy a podgyászat inasának adja át. Neki magának kellett azt cipelnie. Ráth Endrét aug. 16-án szabadon bocsátották s ő hazautazhatott, Nyomban jelentkezett katonai szolgálatra. Károlyi Mihály Bordeauxban maradt, mint fogoly.

*** A vasuti forgalmat helyreállítják.** Akit nem kényszerített a sorsa arra, hogy az utolsó hetekben utazzék vasúton, halvány sejtelemmel sem bír arról, hogy mit jelent ma a vasúton utazni. A mostani hadimenetrend tisztán katonai szempontból lett összeállítva, aminthogy ez nem is lehet másként, mert háboru esetén minden más szempont egyszerűen elenyészik. A máv. igazgatósága azonban, még a mozgósítás kellős közepén is gondoskodott arról, hogy a közönség is módot találjon a halaszthatatlan utazásra. Ezekben ugyan való-

ságos kihasználás volt az utazás, mert pl. Budapestre 17 óra alatt lehetett eljutni, de annyira zsúfolt vonaton, hogy a közönség felének az egész utat állva kellett végigszendvedni. Ezekben az állapotokon már legközelebb segít a máv. igazgatósága. A kormánykörökhöz igen közel levő Pester Lloyd ugyanis azt jelenti, hogy a napokban a m. kir. államvasutak vonalain helyreállítják a személy- és áruforgalmat.

*** Fegyvercsörgés közt néma muzsa.** Ez a címe annak a hangulatos körlevélnek, a melylyel Jantsovits Jenő vármegyei árvaszéki ülnök most a társadalomhoz fordul. Mint ismeretes, Jantsovits Jenőnek az elmúlt szini szezon alatt Katóka címmel egy pompás szindarabját adták elő nagy sikerrel a Szigligeti színházban. A szerző most a darabot kinyomatta és árát teljes egészében az itthon maradt családtagok felségélyezésére ajánlotta fel. A könyv e hét elején ment szét és már tegnapig több mint 300 korona érkezett be Fráter Barnabás alispán címére a könyv árába. Előre látólag minden példány el fog kelni s jelentékeny összeggel fogja növelni a mai összegyűlt alapot.

*** Változások a kórház orvosi karában.** A biharmegyei közpórház orvosi karából a mozgósítás folytán dr. Gábor Liviusz, Szóke Ferenc, Sváby Gyula katonai szolgálatra vonultak be. Fráter Imre dr. kórházi főorvos a bevonultak helyére dr. Bodor Döme, dr. Munk Béla szigorló orvosokat és az elmekórházból dr. Salamon János segédorvost kérte fel a kórházi teendőik ellátására. A főorvos tegnap ez irányban javaslatot is tett az alispánhoz, hogy szeptember 1-től az elősorolt orvosokat, mint segédorvosokat alkalmazza a vármegyére.

*** Szövetséges jelvényeket viseljünk.** A háboru kitörése óta forgalomba jöttek a különféle jelvények; ezek legtöbbször a magyar, osztrák és a német színekből vannak összeállítva. Nagyváradon a hadba vonult katonák családjai felségélyezésére hoztak forgalomba ilyen jelvényeket és pedig 1 koronáért darabját, amely összegből a jövedelem a jótékonycélt szolgálja. Azonban ezen jelvényeket illetéktelen üzletemberek igyekeznek haszonlesésből kihasználni. Az alig pár fillérbe kerülő jelvényeket a jótékonyosság örve alatt sózzák a közönségre, anélkül, hogy egy fillért is juttatnának az eladási árból jótékonycéllra. A közönség jól teszi, ha megnézi miért adja ki pénzét s csak olyan jelvényt vásárol, amely a jótékonycélt szolgálja. Ilyen jelvények vannak igen csinos kiállításban, amelyen az osztrák-magyar és német szövetség nemcsak a színek által jut kifejezésre, de rajtuk van Ő felsége I. Ferenc József királynak és Vimos császárnak az arcképe. Ezek viselését különösen ajánljuk, mert az ezen jelvényekért befolyó pénzek szigorú ellenőrzés mellett jótékony célra fordíthatnak.

*** Halálozás.** Győry Sándorné szül. Lengyel Zsuzsanna, élete 52. évében elhunyt. Temetése aug. 30-án lesz a Széles-utca 12. sz. háztól.

*** Jelentkezzenek a polgárőrök!** A rendőrfőkapitányság felkéri a polgári öreket, hogy f. hó 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében a polgári őrség megalakítása és az eskü letétele céljából megjelenni sziveskedjenek. Kéri a rendőrfőkapitányság, hogy ez alkalommal egy darab „visit“ nagyságu fényképet is sziveskedjenek magukkal hozni az igazolvány kiállítás céljából.

*** A köztisztaság és a folyókák.** A hatóság kiadja a köztisztaságra vonatkozó rendeletét, de arról már nem gondoskodik senki, hogy azok a rendelkezések be is legyenek tartva. Pedig igen könnyen fel-

ütheti a fejét valamilyen járvány. Az utcai folyókák telve vannak mindenféle zöld posolyaléval, amelyek terjesztik az ambra illatot az egész környékre. Ahol csatorna van lefektetve, s egy-két hanyag gazda nem készített el a belső csatornázást, veszélyezteti az egész utca tisztaságát. Ahol pedig nincs csatornázás, hiába seprék a folyót a háztulajdonosok. A folyókák mész oldattal való öntözése sem ér semmit úgy, amint azt a legtöbb házigazda csinálja, mert egyszerűen bemeszeli a járda szélét, holott a bacillus a folyóka medrében tanyázik és szaporodik. Ki kellene a házigazdákat oktatni a mésztej kellő használatáról.

*** Újabb adományok a katonák családjai részére.** A katonák otthon maradtainak a részére tegnap a következő adományok folytak be: Máthé Magduska gyűjtése 4, Általános takarékpénztár r. t. 200, Imrik S. Zoltán esperes gyűjtése hivei között: Papp Anna 100, Papp Béla 10, N. N. 20, Makó János 1, Orosz Ferencné 5, Imrik S. Zoltán 20, összesen 156 kor., dr Rácz Odóné 50 korona, Putnik Radó 5, Friedmann Benő 50 korona, Kecskeméti István a Balkéz asztaltársaság nevében 100 korona, Grósz Elza gyűjtése: dr Sándor 1, dr Berger 1, Zilbermann 1, Varga János —50, N. N. —50, F. —60, N. N. —40, R. —40, N. N. —40, Hönig —10, N. N. —40, Izsák Lidia —50, Szász Erzsébet —20, dr N. N. —40, Puskás —40, N. N. 1, Grósz Elza —20, összesen 9 korona. Egy másik gyűjtésben: N. N. —30, N. N. —20, N. N. —20, N. N. —30, A. A. —20, Egy szalontai —20, H. A. 20, N. N. —20, S. B. —20, N. N. 1, N. N. —60, N. N. —40, N. N. —20, N. V. —30, összesen 4 korona, —50, Grósz Ilonka gyűjtése: Egy öreg bácsi —20, K. I. —20, T. L. —40, N. N. —60, N. N. —20, N. N. 1, N. N. —30, N. N. —20, T. R. —20, Daán 1, dr Asztalos Kálmán 1, N. N. —40, N. N. —20, Bungán János —20, N. N. —20, Mandel Bernát —10, N. N. 1, N. N. 20, Nemesvári E. —40, Elit asztal 1, F. D. —50, K. M. —40, M. M. —40, N. N. —20, Izsák Lidia —50, Szász Erzsébet —20, N. N. —20, összesen 1120, Gosz Henrik gyűjtése: G. H. —20, N. N. —20, D. L. 20 f. N. N. 20 f., N. N. —20, N. N. —40, N. N. —50, N. N. —10, N. N. —10, N. N. —50, N. N. —20, N. N. —20, Puffner —20, N. N. —10, N. N. —10, N. N. —20, Lilike —20, Slésinger János —20, N. N. —20, összesen 440. Heller Karolin gyűjtése: N. N. —30, N. N. —20, S. I. —20, F. —20, R. S. —20, M. S. —20, R. —20, B. —20, Schmidt —20, N. N. —20, T. —20, N. N. N. N. N. N. —20—20, K. N. —20, K. L. —20, N. N. N. N. N. N. —20—20, N. N. 1, N. N. 2, N. N. —20, N. N. —30, N. N. 1, L. M. —20, N. N. —20, L. K. —20, S. L. —20, B. B. —50, N. N. —20, Izsák Lidia —50, Szász Erzsébet —20, N. N. —20, N. N. —20 fillér, összesen 11 kzt, továbbá Kenyeres Ilus —20 Endes Gyula —30, Neumann Zsigmond —50 N. N. —20, N. N. —10, K. K. —10, K. K. —10, G. K. 1, Dob —40, S. K. —30, E. E. —30, összesen 350 korona.

*** Kik bujkálnak a szárdobágyi erdőben?** Tegnap délben a hegyközsáldobágyi községi bíró megjelent a hegyközsáldobágyi jegyzőnél és bejelentette, hogy a szárdobágyi erdőben bujkálnak. A bíró véleménye szerint egy pár olyan legény keresett menedéket az erdő sűrűjében, akiknek magukra kellett volna öltetniük az egyenruhát. A jelentés vétele után nyomban csendőrök vették körül az erdőt és kézrekerítették a legényeket. Az elfogott legények mind azt vallották:

— Nem a háborútól félünk mi, hanem hát mért nem lehetne ápolónő a babánk. Ha azok jönnek, mindjárt jobban tudjuk ölni a szerbet meg a muszkát.

A legényeknek ugyanis kivétel nélkül van egy-egy babája, akik ápolónőnek jelentkeztek, de mert már teljes az ápolónők

létszáma, nem vették fel őket. Ezért nem akartak menni a szárdobágyiak, pedig hej de híres szokott lenni a szárdobágyi bicska meg a szárdobágyi koponya!

*** Újból életbelépett vonatpár Nagyvárad és Gyoma között.** A nagyvárad—gyomai vonalon újból közlekedik a következő vonalpár és pedig: a 7202. számú, mely indul Nagyváradról d. u. 1 óra 48 p.-kor, Gyomára érkezik este 7 óra 18 p.-kor és a 7201. számú, mely indul Gyomáról éjjel 3 óra 35 p. kor, Nagyváradra érkezik d. e. 9 óra 30 p.-kor. Erre a vonatra nem kell igazolvány.

*** Aszodi Mihály** Trieszti kávé tea rum közvetlen behozatali üzlete Nagyvárad Kossuth utca és Rákóczy ut. Csokoládé Király fiók üzlet Kugler Gerbaud bonbonokkal, felszerelve budapesti árakkal, a vásárló közönséget értesitem, hogy nemesfajú kávéim megérkeztek, a kávéfogyasztók élvezettel vásárolják Aszody 8 féle zamatu pörkölt kávéját mely izre és zamatra utánozhatatlan. Cukorkáim, teáim, konyak likőrök, rumok, elsőrendű áruk, üzletben nagy mennyiségű szalámi kapható, kocka cukor, por cukor, szardíniák, dzsemek, igen édes csemege szálló postán 5 kgos kasarakban szállítható. Tisztelt vevőim értesitem, hogy a vasuti szállítás megkezdődött ismét minden a régi árban kapható üzletben egy a Kussuth-utcán mint a Rákóczy-uton, Motorüzemű kávépörkölte a kirakatban látható. Katonák részére málnaszörp, Kristály limonábe és uti cukorkák.

Legujabb táviratok.

Franciaország nem támogatja Belgiumot.

Berlin aug. 28. Brüsszei polgármestere ma közölte a város német parancsnokával, hogy a francia kormány tudomására hozta a belga kormány tudomására hozta a belga kormány, hogy nem támogathatja offenzív módon, mert maga is teljes defenzívára kényszerült. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Szétvert angol hadsereg.

Budapest, aug. 28. A Magyar Távirati Iroda jelenti a nagyvezérkar közli: Az angol hadsereget, amelyhez három territorialis hadosztály csatlakozott, csapataink St. Quentin felől északra teljesen szétverték. Az ellenség St. Quentinen túl az egész vonalon visszavonult. Több ezer foglyot ejtettünk és hét tábori, egy nehéz úteget zsákmányoltunk. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Előnyomulás Franciaországban.

Budapest, aug. 28. Mezierestől délnyugatra csapataink széles harcban átkeltek a Mask folyón. Folytonos harcok közepette balszárnyunk kilenc napig tartó hegyes vidéken folytatott csaták után a francia csapatokat Aszináltól keletre visszaverte és győzelmesen halad előre. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nagy csatározások orosz földön.

Budapest, aug. 28. A sajtóhadiszállásról hitelesen jelenik a Magyar Távirati Irodának: A hadsereg főparancsnoksága délután két órakor közli, hogy az orosz harcintéren több nap óta döntő harcok vannak folyamatban. Amíg azon csapataink, melyek a Krassniki harcban győztek, az oroszokat Lüblin felé követik és egy szomszéd csoport a Bug és Wirpez közt

ellenséges földön szintén győzelmesen előnyomulva a Zamoszt körüli területet foglalta el, más seregeket a kelet Galiciába betört erős ellenséggel szemben a Lembergől északra, keletre és délkeletre levő területeket tartják megszállva. (A Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ismét orvtámadás a belgák részéről.

Berlin, aug. 28. A Wolff-ügynökség jelenti: Az amsterdami helyőrség megkísérelt kirohanása közben Löwen belga város lakossága nyilván összebeszélés folytán a házból német csapatokra lövöldözött. A várost ezért teljesen rommá lőtték. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Longwy hősiessége.

Berlin, aug. 28. A Wolff-ügynökség jelenti: Longwy vitézül ellenállott. A várost parancsnoka csak akkor adta át, amikor már csak egy használható ágyuja volt. A német trónörökös ezért elismerésül meghagyta a fogságba jutott parancsnok kardját. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Világtörténelmi csata készül Galicia határán.

Budapest, aug. 27. A főhadiszállásról jelenti, hogy Galicia határain világtörténelmi jelentőségű csata készül. A csata vonala 400 kilométer. Csapataink helyzete kitűnő. Sokkal előnyösebb, mint az oroszoké. Saját földünket jobban ismerjük, mint az oroszok, akik hat hét óta fáradnak. Ez a csatater sokkal jobb mintha nekünk kellett volna orosz területre lépni.

A franciák csalódása.

Páris, aug. 27. A Temps beismeri, hogy a franciáknak nem sikerült a német vonalakon keresztül törni. Így a franciáknak azon reményük, hogy a háborút sikerrel nyitják meg, meghiúsult.

TÁJÜGY

Beiratások és javítóvizsgálatok a premontrei főgimnáziumban. Az 1914—15-ik iskola évet megelőző javító- pótló- és felvételi vizsgálatokat aug. hó 31-ik és szeptember hó 1-ik napjain tartjuk meg d. e. 8—12 óráig. Ugyane napon lesz a magántanulók írás- és szóbeli vizsgálat is.

A beiratások szeptember hó 2. és 3-ik napjain mennek végbe d. e. 9—12 ig. A vidéken lakó tanulók személyes megjelenésre nem köteleztetnek és levél útján egészen szeptember hó 14-éig jelentkezhetnek az előző évi bizonyítványaik és 12 korona felvételi díjnak utalványlapon való beküldése mellett.

Az írásbeli érettségi vizsgálatokat szeptember hó 4, 5 és 7-ik napján, az szóbeli érettségi vizsgálatokat pedig szeptember hó 9-én tartjuk meg.

A rendes előadásokat szeptember hó 15-ik napján kezdjük. A javító-, pótló-, felvételi és magánvizsgálatokat a Szent József intézetben (Szászintó-utca 7. sz.) tartjuk meg. A premontrei főgimnázium igazgató-sága.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.